

**Eesti Vabariigi Sotsiaalministeeriumi kopsuhaiguste nõuniku ja
Eesti Vabariigi Sotsiaalministeeriumi radioloogia nõuniku**

AMETLIK SEISUKOHT

FOTOFLUOROGRAAFIA LÕPETAMISEST EESTI VABARIIGIS.

Eesti Vabariigi Sotsiaalministri määrus nr. 31, 15.07.1997.a. näeb ette lõpetada meditsiinilistel protseduuridel fotofluorograafia kasutamine ja üle minna röntgenograafia aparatuuri kasutamisele hiljemalt 31. detsembriks 1997.a. Sama määrus lubab kasutada fotofluorograafia aparatuuri peale 31. detsembrit 1997.a. üksnes erandjuhtudel: maakonnaarsti loal ja kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumi kopsuhaiguste erialanõunikuga, kui tuberkuloosikoldes ei ole võimalik vajalikke röntgenuuringuid korraldada röntgenseadmetega.

Seoses Eesti Vabariigi Sotsiaalministri määruse nr. 31, 15.07.1997 täitmisel tekkida võivate küsimustega avaldavad Eesti Vabariigi Sotsiaalministeeriumi kopsuhaiguste nõunik ja Eesti Vabariigi Sotsiaalministeeriumi radioloogia nõunik alljärgneva ametliku seisukoha.

1. Fotofluorograafia kasutamine kõikide teiste elundite, v.a. kopsude uurimiseks nii profülaktilisel kui diagnostilisel eesmärgil on absoluutselt lubamatu.
2. Fotofluorograafia kasutamine kopsude uurimiseks diagnostilisel (s.t. mitte profülaktilisel) eesmärgil on absoluutselt lubamatu.
3. Profülaktilistel eesmärkidel võib fotofluorograafiat kasutada üksnes erandjuhtudel: maakonnaarsti loal ja kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumi kopsuhaiguste erialanõunikuga, kui tuberkuloosikoldes ei ole võimalik vajalikke röntgenuuringuid korraldada röntgenograafia seadmetega
4. Liikuvate fotofluorograafia seadmetega väljasõiduks tuberkuloosikoldesse, interneeritute, kinnipeetavate asukohtadesse, ja sotsiaalhoolekande asutustesse (juhtudel kui ei ole võimalik transportida uuritavaid statsionaarse röntgenograafia seadme asukohta). Peame õigeks, et Eestis jääb tööle maksimaalselt kaks liikuvat fotofluorograafia seadet spetsialiseeritud tuberkuloosiravi asutustesse: üks Kivimäe Haiglas ja teine Tartu Ülikooli Kopsukliinikus. Eestis olemasolevate liikuvate fotofluorograafia seadmete amortiseerumisel peame otstarbekaks kahe liikuva diagnostikakompleksi säilitamist. Sellel eesmärgil on võimalik rakendada kaasaegne kopsudiagnostika kompleks või võtta kasutusele mobiilsed röntgenaparaadid (nn. palati aparadid) koos kompaksete ilmutusseadmetega.
5. Statsionaarsete fotofluorograafia seadmete kasutamine tuleks lõpetada. Lähimas tulevikus on mõeldav nende kasutamine vaid erandjuhtudel: maakonnaarsti loal ja kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumi kopsuhaiguste ja radioloogia erialanõunikuga. Uuringute lubatavuse üle otsustamisel tuleb sellistel juhtudel lähtuda seisukohast, et uuringu eeldatav kasu kaaluks üles fotofluorograafial tekkiva märkimisväärselt suurema kiirguskoormuse võrreldes rindkere röntgenograafiaga.
6. Eesti Vabariigis on vaja korrastada kohustuslikule arstlikule läbivaatusele kuuluvate kutse- ja tootmisala töötajate röntgenoloogiline uurimine. Nendel isikutel tuleb lõpetada fotofluorograafiline uurimine vastavalt Eesti Vabariigi Sotsiaalministri määrusele nr. 31, 15.07.1997. Nende isikute röntgenoloogilise uurimise tasustamisel on vaja rangelt järgida kehtivaid seadusi ja instruksioone.

Tallinnas, 13.-20.oktoobril 1997.a.

Helle-Mai Loit
meditsiinikandidaat
Sotsiaalministeeriumi kopsuhaiguste nõunik

Sergei Nazarenko
meditsiinikandidaat
Sotsiaalministeeriumi radioloogia nõunik